

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 6C/87/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1612207599
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Ondrejáková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2015:1612207599.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky pred samosudkyňou JUDr. Katarínou Ondrejákovou v právnej veci navrhovateľa: GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom Košická 56, Bratislava, IČO: 35 838 825, zastúpený advokátskou kanceláriou HMG & PARTNERS, s.r.o. so sídlom Štefanovičova 12, Bratislava, proti odporcovi: E., zastúpený opatrovníčkou Z., pracovníčkou Okresného súdu Malacky, o zaplatenie 751,42 Eur s príslušenstvom

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa zamietla.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.07.2012 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 751,42 Eur s príslušenstvom. V návrhu uviedol, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa Slovenskou sporiteľňou, a.s. so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej len „právny predchodca navrhovateľa“) dňa 13. 01. 2006 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi úver vo výške 663,88 Eur pri úrokovej sadzbe 17,30 % ročne. Odporca sa zaviazal svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy o splátkovom úvere splácať mesačnou splátkou k 10. dňu v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 10.02.2006 a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 10.01.2008. Odporca svoj záväzok nesplnil ani do dňa dohodnutej konečnej splatnosti, t. j. do 10. 01. 2008. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a navrhovateľom zo dňa 21. 12. 2010 došlo k postúpeniu pohľadávky odporcu na navrhovateľa. Celkový zostatok neuhradeného úveru ku dňu postúpenia, t.j. ku dňu 21. 12. 2010 bol vo výške 751,42 Eur pozostávajúci z istiny vo výške 320,74 Eur, úrokov vo výške 165,87 Eur a úrokov z omeškania vo výške 264,81 Eur. Na základe uvedeného sa navrhovateľ domáha zaplatenia sumy vo výške 751,42 Eur spolu s riadnym úrokom vo výške 17,30 % ročne z istiny 320,74 Eur od 22. 12. 2010 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne z istiny 320,74 Eur od 22. 12. 2010 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Uznesením č. k. 6C/87/2013 - 32 zo dňa 21.03.2013 súd ustanovil odporcovi opatrovníčku v osobe Z., pracovníčky Okresného súdu Malacky, pretože miesto pobytu odporcu sa súdu nepodarilo zistiť. Nakoľko v prejednávanej veci ide o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O.s.p.), pre ustanovenie opatrovníka odporcovi ako účastníkovi konania, ktorého pobyt nie je známy, neplatí obmedzenie podľa § 29 ods. 6 tretia veta O.s.p.

Podľa ustanovenia § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pojednávanie nie je potrebné nariadovať v drobných sporoch.

Podľa § 200ea O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000,- Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

V prejednávanej veci súd podľa § 115a ods. 2 O.s.p. vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania, pretože ide o drobný spor. Podľa § 156 ods. 3 O.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli dňa 17.08.2015.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom navrhovateľa, zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 13.01.2006, špecifikáciou dlžnej sumy, výpisom z úverového účtu, oznámením o postúpení pohľadávky, zmluvou o postúpení pohľadávky ako aj ostaným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že zmluva označená ako zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX bola medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom uzavretá dňa 13.01.2006. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 20.000,- Sk (663,88 Eur). Odporca sa zaviazal splatiť úver v mesačných splátkach vo výške po 1.046,- Sk (34,72 Eur) v čase od 10.02.2006 do 20.01.2008. V zmluve bola dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov vo výške 10,25 % a výška úrokovej sadzby bola 17,30 % ročne s tým, že sa jednalo o pevnú sadzbu do konečnej splatnosti úveru. Ako vyplýva zo špecifikácie doloženej navrhovateľom, prvú splátku úveru uhradil odporca dňa 13.02.2006 vo výške 34,72 Eur (1.046,- Sk) a poslednú splátku dňa 10.07.2007 vo výške 103,13 Eur. Celkovo odporca uhradil 16 splátok v sume 624,98 Eur (18.828,- Sk). Úrok z omeškania vo výške 264,81 Eur bol odporcovi účtovaný od 11.02.2006 (nakoľko odporca bol v omeškaní so zaplatením už prvej splátky) do 10.01.2008 (deň konečnej splatnosti úveru) z nezaplatených splátok (resp. splátok uhradených s oneskorením) v stanovenej percentuálnej výške, ktorá sa počas tohto obdobia menila. Vždy však bola zverejnená v obchodných priestoroch právneho predchodcu navrhovateľa, resp. zverejnená na webovej stránke. Od 11.01.2008 do postúpenia pohľadávky (21.12.2010) bola základom pre výpočet úrokov z omeškania istina po splatnosti vo výške 320,74 Eur. V rámci tejto istiny po splatnosti (320,74 Eur) sú obsiahnuté riadne úroky vo výške 160,79 Eur, poplatky vo výške 107,55 Eur a samotná istina vo výške 52,40 Eur.

Z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 súd zistil, že navrhovateľovi bola postúpená pohľadávka právneho predchodcu navrhovateľa voči odporcovi na navrhovateľa. Postúpenie pohľadávky oznámil právny predchodca navrhovateľa listom zo dňa 28.12.2010.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá dňa 13.01.2006, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v súlade so znením § 52 ods. 1, ktorý definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v 8 časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy (znenie účinné od 01.04.2004).

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom aj z § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 - 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu je potrebnú na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Ako vyplýva z § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Premlčanie je kvalifikované uplynutie času. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniklo povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania. Podľa § 5b zákona č. 112/2014 Z. z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, od jeho účinnosti t.j. od 01.05.2014 súd na premlčanie prihliada ex offio t.j. bez vznesenia námietky premlčania zo strany povinnej osoby (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9Co/295/2013 zo dňa 19.08.2014).

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keby inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V danom prípade bola účastníkmi uzavretá úverová zmluva, ktorá je absolútnym obchodom a takýto vzťah sa spravuje treťou časťou Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. V predmetnej veci však ide o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou právnou

úpravou a to zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Za spotrebiteľský úver sa považuje akákoľvek odložená platba a samozrejme napriek absolútnemu obchodu sa úver popri inštitúte pôžičky nedá nezahrnúť medzi právne vzťahy označené ako spotrebiteľské úvery. Ide však o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typický občiansko-právny vzťah. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekvencovanejších občiansko-právnych vzťahov.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy) na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo, teda Obchodný zákonník.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej povinnosti prihliadať na oslabenie nároku navrhovateľa voči odporcovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmete nároku.

Ako je zrejme zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 13.01.2006, konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 10.01.2008. Keďže v konaní nebolo preukázané, že došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby stanoviť v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Nepremičuje sa teda celý dlh naraz, ale každá jednotlivá splátka úveru má samostatnú 3 ročnú premlčaciu dobu. Keďže nedošlo k predčasnému zosplateniu úveru a posledná splátka bola splatná dňa 10.01.2008, trojročná premlčacia lehota k poslednej splátke uplynula dňa 10.01.2011. Žaloba bola podaná na súde dňa 06.07.2012, premlčaná je teda celá uplatnená suma.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej 3 ročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie 4 ročnej podľa Obchodného zákonníka, na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ust. § 52 - 54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a podobne) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej a teda typickej občiansko-právnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. Popretím úveru ako absolútného obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, teda § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka reguluje aj absolútné obchody. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že aj v prípade, ak by sa vzala do úvahy 4 ročná premlčacia lehota podľa Obchodného zákonníka, uplatnený dlh bude premlčaný, keďže 4 ročná lehota uplynula dňa 10.01.2012 (návrh bol podaný dňa 06.07.2012). V dôsledku vyššie uvedeného súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. . Odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech však náhradu trov nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Bratislave (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci

sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolať proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.)